

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové, ve věci

žalobce: **Dobrovolný svazek obcí Jaroměřsko**
se sídlem nám. Československé armády 16, Jaroměř
zastoupen JUDr. Arnoštem Urbanem, advokátem
se sídlem Československé armády 300/22, Hradec Králové

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové

za účasti: **SENFOOD spol. s r. o.**
se sídlem Dvůr Králové nad Labem – Žireč 3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. února 2019, č. j. KUKHK-37573/ZP/2018-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Předmět řízení

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Náchod (dále také jen „vodoprávní úřad“) ze dne 22. 10. 2018, č. j. MUNAC75973/2018/ŽP, kterým byl zamítnut návrh žalobce na omezení vlastnického práva zřízením věcného břemene (služebnosti) inženýrské sítě (splašková kanalizace) k částem pozemků p. č. 742/1 a 742/2 v katastrálním území Jasenná (dále také jen „Pozemky“), a toto rozhodnutí potvrdil. Pozemky jsou ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení.

II. Podstata obsahu žaloby

2. Ve včas podané žalobě žalobce namítl, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a že žalovaný dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním, v důsledku čehož je žalobce zkrácen na svých právech.
3. Upozornil na to, že zatímco vodoprávní úřad odůvodnil zamítnutí návrhu na omezení vlastnického práva tím, že dle jeho názoru neexistuje žádný veřejný zájem na vyvlastnění (což dovodil ze skutečnosti, že původní vlastník pozemků se stavbou na svých pozemcích souhlasil, stavba byla stavebně povolena a zkolaudována, čímž má vlastník kanalizace na základě těchto správních aktů právo vést stavbu na cizím pozemku a na základě zákona o vodovodech a kanalizacích má rovněž umožněn přístup ke stavbě), žalovaný vyslovil právní názor, že kanalizace je provozována ve veřejném zájmu. Ovšem dospěl k závěru, že vlastník pozemku nepovažuje stavbu kanalizace na svém pozemku za neoprávněnou, nedomáhá se jejího odstranění a nebrání žalobci v jejím provozování a údržbě.
4. Uvedená skutková zjištění žalovaného jsou však dle žalobce zcela v rozporu s provedeným dokazováním. Žalovaný ve svých závěrech vychází zcela jednostranně z vyjádření vlastníka pozemků k odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Náchod, ačkoliv tvrzení uvedená ve vyjádření jsou v rozporu s (listinnými) důkazy, které však žalovaný ve svém rozhodnutí zcela ignoroval.
5. Žalobce v návaznosti na to zmínil zejména protokol z ústního jednání ve vyvlastňovacím řízení u Městského úřadu Náchod ze dne 10. 10. 2018 (dále také jen „Protokol“), při němž vlastník pozemků (osoba zúčastněná na řízení) zpochybnil platnost stavebního povolení, právo žalobce vést stavbu po jeho Pozemcích a avizoval podání návrhu na odstranění stavby kanalizace příslušnému soudu. Jestliže tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že se vyvlastňovaný cítí kanalizací umístěnou na Pozemcích poškozen a domáhá se náhrady, nikoli odstranění stavby (bod 41 napadeného rozhodnutí) a že vyvlastněný nepopírá, že byla stavba řádně postavená, tj. nežádá její odstranění (bod 45 napadeného rozhodnutí), je tento závěr v rozporu s obsahem citovaného z ústního jednání u Městského úřadu Náchod.
6. Od tohoto nesprávného skutkového závěru se dle žalobce dále odvíjí nesprávný právní názor žalovaného, že omezení vlastnického práva vyvlastněním věcného břemene není možné, protože není naplněn účel vyvlastnění vzhledem k tomu, že vlastník pozemku práva potřebná pro uskutečnění výstavby kanalizace nepopírá (bod 47 napadeného rozhodnutí).
7. Rovněž závěr žalovaného, že vlastník Pozemků nebrání žalobci ve vstupu na ně za účelem provozování a údržby kanalizace, odporuje dle mínění žalobce skutkovým zjištěním. V souvislosti s tím upozornil na Úřední záznam o podání vysvětlení sepsaný

Policií ČR, územním odborem Náchod, dne 7. 9. 2018 (dále také jen „Úřední záznam“). V tomto oznámení (tehdejší) předseda žalobce podrobně popsal jednání vlastníka pozemků ve dnech 13. 8. 2018 a 7. 9. 2018, kdy z jeho strany došlo k opakovanému vyhrožování, že nepřistoupí-li žalobce na jeho podmínky, kanalizaci z Pozemků odstraní vybagrováním, případně ji zasype. Žalovaný uvedl, že tyto výroky ve spisové složce nejsou nijak dokumentovány, ale uvedený Úřední záznam byl připojen žalobcem k odvolání (bod 13. napadeného rozhodnutí).

8. Podstatu bodu 48. napadeného rozhodnutí pak tvoří závěr žalovaného, že nebyl splněn předpoklad vyvlastnění, a to snažit se získat potřebná práva dohodou. Ani toto tvrzení dle žalobce neodpovídá skutkovým zjištěním. Návrh smlouvy o zřízení věcného břemene zasláný žalobcem vlastníku Pozemků je dokladem o snaze vyřešit věc dohodou, a to zcela v intencích podmínek zákona o vyvlastnění. Také v návrhu na vyvlastnění žalobce uvedl, že žalobce a vlastník Pozemků opakovaně jednali o uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene, ale protože k dohodě nedošlo, zaslal žalobce dne 20. 7. 2017 vlastníku Pozemků návrh smlouvy o zřízení věcného břemene s upozorněním že, nedojde-li ve lhůtě 90 dnů od obdržení návrhu k uzavření smlouvy, může být právo odpovídající věcnému břemenu získáno vyvlastněním. Vlastník Pozemků na zasláný návrh smlouvy o zřízení věcného břemene nijak nereagoval. Snaha žalobce o smírné vyřešení je patrná i z obsahu Úředního záznamu.
9. Dle mínění žalobce žalovaný své rozhodnutí zúžil toliko na otázku možnosti vstupu žalobce na Pozemky za účelem kontroly, provozování a údržby nebo stavebních úprav kanalizace, přičemž, jak je výše dokladováno, ještě došel k nesprávnému závěru, že vlastník pozemku v tomto žalobci nebrání. Pominul však, že návrh žalobce na zřízení věcného břemene inženýrské sítě směřoval v první řadě na oprávnění vést kanalizaci po Pozemcích, neboť není pravdou, že vlastník Pozemků toto oprávnění žalobce nezpochybňuje.
10. Žalobce dále vyjádřil nesouhlas s názorem žalovaného, že občanský zákoník, stavební zákon ani zákon o vodovodech a kanalizacích nestanoví, že se musí smluvně řešit vztahy po skončení výstavby, tj. vztahy mezi vlastníky pozemku a stavby. Žalovaný tak nerozlišuje práva a povinnosti založené předpisy veřejného práva (stavebním zákonem a zákonem o vodovodech a kanalizacích) a předpisy práva soukromého (občanským zákoníkem). Souhlas vlastníka pozemku ke zřízení stavby daný podle stavebního zákona jako jeden z podkladů pro vydání stavebního povolení není titulem, který dle občanského zákoníku opravňuje vlastníka stavby mít stavbu na cizím pozemku. Vlastník pozemku má tak právo domáhat se jejího odstranění, což vlastník Pozemků při ústním jednání na Městském úřadu avizoval.
11. Závěrem žaloby žalobce vyjádřil přesvědčení, že ve vyvlastňovacím řízení bylo prokázáno, že nemá možnost řádně užívat předmětné Pozemky, a že je tak naplněn účel vyvlastnění. Navíc jejich užívání za účelem provozování a údržby kanalizace je sice formálně umožněno zákonem o vodovodech a kanalizacích, ve skutečnosti je však vzhledem k chování vlastníka pozemků spojeno s nepřiměřenými obtížemi. Připomněl, že podle územního plánu obce Jasenná, změny č. 1 ze dne 29. 6. 2011, je splašková kanalizace na Pozemcích vymezena jako veřejně prospěšná stavba technické infrastruktury. Ani žalovaný v napadeném rozhodnutí nezpochybnil, že se jedná o kanalizaci ve veřejném zájmu ve smyslu § 1 odst. 3 a § 2 zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vodovodech a

kanalizacích“). Veřejný zájem na zachování kanalizace a jejím řádném užívání žalobcem podle něj převažuje nad soukromým právem vlastníka dotčených Pozemků. Žalobce navíc zvolil takový způsob omezení jeho vlastnického práva, který je nejmírnější formou zásahu do vlastnických práv.

12. Navrhl proto, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Podstata vyjádření žalovaného k žalobě

13. Žalovaný v reakci na žalobu zdůraznil, že v daném případě se žalobce především domáhá práva vstupu a vjezdu na Pozemky za účelem provozu kanalizace, její údržby a provádění úprav kvůli její modernizaci nebo zlepšení výkonnosti.
14. Neztotožnil se s názorem žalobce, že jeho skutková zjištění jsou zcela v rozporu s provedeným dokazováním. Při svém rozhodování vycházel z veškerých listinných podkladů obsažených ve spisové složce Městského úřadu Náchod. Nemohl „ignorovat“ vyjádření vyvlastňovaného ze dne 4. 12. 2018, ve kterém prezentuje svůj názor na věc (viz odstavec 41 a 42 napadeného rozhodnutí).
15. Připomněl, že účelem vyvlastnění je v daném případě právo vstupu a vjezdu na Pozemky, a to za účelem provozu kanalizace, údržby a provádění úpravy za účelem její modernizace nebo zlepšení její výkonnosti. Otázka, zda-li vyvlastňovaný uplatnil u příslušných správních orgánů, či u orgánů soudních, podnět k odstranění stavby kanalizace na svých Pozemcích, je plně v jeho dispozičním právu, nicméně na posouzení dané věci je irelevantní.
16. Žalovaný dále uvedl, že si byl (a je) plně vědom obsahu Protokolu z ústního jednání ze dne 10. 10. 2018, a to včetně poznámky vyvlastňovaného ve věci návrhu na odstranění stavby u příslušného soudu, nicméně zohlednil ve svých úvahách i poslední prohlášení vyvlastňovaného ze dne 4. 12. 2018, kdy uvedl, že: *„Je pravdou, že vyvlastňovaná zcela odůvodněně považuje stavbu kanalizace na svých pozemcích za neoprávněnou. V žádném případě však není pravdou, jak se pokouší účelově a nepravdivě tvrdit vyvlastnitel, že by vyvlastňovaná jakkoli bránila vyvlastniteli v jejím užívání. Vyvlastňovaná se pouze a jen snaží domoci svých práv a odškodnění za trvale znehodnocené pozemky, zmaření rozvoje firmy Senfood s.r.o. a její podnikatelského záměru do budoucna“*.
17. Z obsahu tohoto prohlášení je patrné, že vlastník Pozemků se domáhá odškodnění za jejich „trvalé“ znehodnocení do budoucna. To že uplatnil návrh na odstranění stavby kanalizace, není pro posouzení vyvlastnění rozhodné. Ostatně dle obsahu žaloby i žalobce akceptuje svá práva provozu a údržby založená zákonem o vodovodech a kanalizacích, ale vymahatelnost těchto povinností spojuje s nepřiměřenými obtížemi. Dle žalovaného ovšem prosazování práv vlastníka vodovodů a kanalizací týkajících se užívání dotčených Pozemků za účelem provozování a údržby kanalizace, založená zákonem o vodovodech a kanalizacích, nepochybně mohou být v daném konkrétním případě spojená s obtížemi, zejména za situace, kdy vlastník stavby a vlastník pozemku, na kterém je stavba umístěna, jsou rozdílné subjekty, které spolu z jakéhokoli důvodu obtížně komunikují. Na tyto případy tak pamatuje ve svém ustanovení § 7 odst. 1 zákon o vodovodech a kanalizacích. Vymahatelnost tohoto práva je pak zajištěna možností ukládáním sankce dle zákona o vodovodech a kanalizacích.

18. Přestože si vlastník stavby nezajistil práva soukromoprávní povahy k Pozemkům dotčeným stavbou a tato okolnost způsobuje obtíže při provozu kanalizace, nelze tento stav dle názoru žalovaného dodatečně řešit formou vyvlastnění práva vstupu a vjezdu na Pozemky, a to za účelem provozu kanalizace, údržby a provádění úpravy za účelem její modernizace nebo zlepšení její výkonnosti. Tyto záležitosti provozu a údržby povolené stavby vodovodu a kanalizace jsou řešeny zákonem o vodovodech a kanalizacích.
19. Žalovaný tedy navrhl žalobu zamítnout.

IV. Replika žalobce, duplika žalovaného, vyjádření osoby zúčastněné na řízení

20. V reakci na vyjádření žalovaného doručil žalobce soudu ještě repliku, v níž znovu zdůraznil, že žalovaný v rozporu s obsahem návrhu žalobce na vyvlastnění zužuje rozsah vyvlastnění pouze na právo vstupu a vjezdu na Pozemky za účelem provozu a údržby kanalizace. A z toho dovozuje, že vzhledem k tomu, že toto oprávnění zajišťuje § 7 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích, není splněn účel vyvlastnění.
21. Žalovaný však zcela opomíjí, že návrh na vyvlastnění zřízením věcného břemene nepodal žalobce pouze za účelem umožnění vstupu a vjezdu na Pozemky při provozování kanalizace, ale rovněž za účelem oprávnění kanalizaci po předmětných Pozemcích vést. V návrhu na vyvlastnění žalobce uvedl, že obsahem služebnosti bude oprávnění vést po částech předmětných Pozemků splaškovou kanalizaci, provozovat ji, udržovat a provádět na ni úpravy za účelem její modernizace nebo zlepšení její výkonnosti a právo vstupu za účelem realizace uvedených činností.
22. Dále zopakoval, že žalovaný opominul vyhodnotit důkazy, z nichž plyne, že vlastník předmětných Pozemků opakovaně vyhrožoval, že kanalizaci ze svých pozemků odstraní (Úřední záznam a Protokol). Svůj závěr, že vlastník Pozemků nebrání žalobci v užívání a provozování kanalizace, opřel pouze o vyjádření vyvlastňovaného ze dne 4. 12. 2018 k odvolání žalobce proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí. Přitom se jedná pouze o tvrzení vyvlastňovaného, které nejen že není ničím doloženo, ale je v naprostém rozporu s jeho dřívějším jednáním a výše uvedenými důkazy.
23. Okolnost, že § 7 zákona o vodovodech a kanalizacích upravuje oprávnění vlastníka kanalizace vstupovat a vjíždět na cizí pozemky za účelem kontroly, údržby nebo stavební úpravy neznamená, že v daném případě může žalobce toto právo realizovat. Je nemožné, aby se žalobce pokaždé, když potřebuje z provozních důvodů vstoupit na Pozemky, domáhal tohoto oprávnění
24. prostřednictvím podnětu k zahájení správního řízení o uložení pokuty vlastníku pozemků nebo dokonce za pomoci policie. Navíc nelze zaručit, že by i opakovaně uložená sankce přiměla vyvlastňovaného, aby žalobci ve vstupu na Pozemky nebránil.
25. Žalovaný ve stručné duplice již pouze odkázal na body 39 až 47 napadeného rozhodnutí, v nichž se dle svého přesvědčení skutečností namítaným žalobcem plně věnoval.
26. Osoba zúčastněná na řízení (dále také jen „vlastník Pozemků“ nebo „vyvlastňovaný“) svého práva se k věci písemně vyjádřit nevyužila.

V. Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

27. Krajský soud uvádí, že věc projednal a rozhodl o ní bez nařízení jednání při splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce s tímto postupem krajského soudu

souhlasil výslovně (viz č. 1. 45 soudního spisu), žalovaný pak postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

28. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).
29. Pokud jde o skutkový stav věci, není o něm mezi účastníky sporu a plyne z obsahu správního spisu.
30. Je tedy zřejmé, že předchozí vlastník Pozemků, obchodní společnost Kratzer, s. r. o., uzavřela dne 29. 1. 2008 se žalobcem smlouvu o právu provést stavbu (předmětnou stavbu splaškové kanalizace), v níž mimo jiné souhlasila s jejím uložením pod Pozemky a s vydáním stavebního povolení. V návaznosti na tento souhlas proběhlo ve věci stavební řízení, jehož výsledkem bylo stavební povolení Městského úřadu Jaroměř ze dne 21. 4. 2008, č. j. OŽP-2094-5/2008-HŘ-T. Poté byla stavba splaškové kanalizace uvedena do trvalého užívání kolaudačním souhlasem téhož úřadu ze dne 22. 15. 2015, č. j. PDMUJA 33879/2015. Na tuto kanalizaci se pak nepochybně vztahuje zákon o vodovodech a kanalizacích, neboť ji trvale využívá alespoň 50 fyzických osob [jeho § 1 odst. 3 písm. a)].
31. Žalobce podal 3. 7. 2018 návrh, aby vodoprávní úřad omezil vlastnické právo vyvlastňovaného k Pozemkům zřízením věcného břemene (služebnosti) v rozsahu vymezeném v příloženém geometrickém plánu a spočívajícím v oprávnění žalobce vést po předmětných částech Pozemků splaškovou kanalizaci, provozovat ji, udržovat a provádět na ní úpravy za účelem její modernizace nebo zlepšení její výkonnosti a v právu vstupu za účelem realizace uvedených činností.
32. Takový postup je samozřejmě teoreticky možný, neboť má svoji právní oporu v § 170 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „stavební zákon“), ve spojení s § 3 a § 4 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o vyvlastnění“).
33. Dle § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o veřejně prospěšnou stavbu dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby a řádného užívání pro stanovený účel. Dle odst. 2 téže normy lze právo k pozemku nebo stavbě odejmout nebo omezit též k vytvoření podmínek pro nezbytný přístup, řádné užívání stavby nebo příjezd k pozemku nebo stavbě.
34. Dle § 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění je vyvlastnění přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Dle § 4 odst. 2 téhož zákona musí být veřejný zájem prokázán ve vyvlastňovacím řízení.
35. Návrh žalobce neshledaly oprávněným správní orgán I. stupně ani žalovaný, i když každý z jiného důvodu.

36. Prvoinstanční správní orgán dospěl k závěru, že v daném řízení není veřejný zájem na vyvlastnění věcného břemene (služebnosti) převažující, resp. že není žádný. Výslovně uvedl: „*Je to z toho důvodu, že původní vlastník se stavbou na svém pozemku souhlasil, stavba byla stavebně povolena a zkolaudována. Tedy vlastník stavby má stavebním povolením a kolaudačním souhlasem právo vést stavbu na cizím pozemku. Vlastníku stavby je jiným právním předpisem (zákon o vodovodech a kanalizacích) umožněn přístup ke stavbě a rovněž tímto právním předpisem je zajištěna ochrana stavby.*“
37. Žalovaný se sice k závěrům správního orgánu formálně přihlásil, fakticky je však poněkud modifikoval. Konstatoval, že pravomocné stavební povolení a kolaudační souhlas opravňují stavbu zřídit a následně ji provozovat. Nezakládají však dle jeho mínění oprávnění vést stavbu po cizím pozemku a dojde-li ke změně vlastníka dotčeného pozemku, povolená stavba se ocitá na pozemku jiného vlastníka bez právního důvodu (viz bod 55 jeho rozhodnutí).
38. Současně také položil důraz na vyjádření vyvlastňovaného ze dne 4. 12. 2018, v němž uvedl, že není pravdou, že by jakkoliv bránil žalobci v užívání splaškové kanalizace a že se pouze snaží domoci svých práv a odškodnění za trvale znehodnocené Pozemky.
39. V návaznosti na to dospěl žalovaný k závěru, že účel vyvlastnění není naplněn z toho důvodu, že současný vlastník pozemků (vyvlastňovaný) odstranění stavby kanalizace nepožaduje. Právní důvod pro umístění stavby kanalizace na Pozemcích je pak otázkou případného uzavření soukromoprávní dohody mezi žalobcem a vyvlastňovaným, tou se vodoprávní úřady zabývat nemohou; je problémem žalobce, že si ji nezajistil. Pokud jde o otázku užívání této stavby, tu dle žalovaného dostatečně řeší ustanovení § 7 zákona o vodovodech a kanalizacích.
40. Právě polemika s uvedenými závěry žalovaného tvořila podstatu žalobních námitek. Žalobce totiž připustil, že užívání Pozemků za účelem provozování údržby či oprav splaškové kanalizace je umožněno na základě ustanovení § 7 zákona o vodovodech a kanalizacích, ale zdůraznil, že o zřízení věcného břemene (služebnosti) žádal (v první řadě) za účelem splaškovou kanalizaci po Pozemcích vést. Tento důvod pro vyvlastnění dle jeho názoru trvá, neboť zájmem žalobce (potažmo veřejným zájmem, protože vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu - § 1 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích) je, aby právní důvod pro existenci (vedení) stavby kanalizace pod Pozemky existoval, aby se vlastník Pozemků někdy v budoucnu nemohl domáhat odstranění této stavby. To byl hlavní důvod podání žaloby.
41. Krajský soud se ovšem s některými ze shora uvedených závěrů žalovaného ztotožnit nemůže. Dle jeho názoru podstatu uvedeného problému naopak velmi výstižně popsal prvoinstanční správní orgán ve shora uvedené citaci z odůvodnění jeho rozhodnutí.
42. Předně - pro naplnění zákonných důvodů pro vyvlastnění nebylo (nemohlo být) relevantní vyjádření vyvlastňovaného, zda bude usilovat o odstranění stavby kanalizace či nikoliv. Ostatně ten svůj názor v tomto směru v průběhu času měnil, jak správně poukázal žalobce. Jak z obsahu Protokolu, tak z obsahu Úředního záznamu je zřejmé, že v minulosti vlastník Pozemků fyzickým odstraněním stavby kanalizace vyhrožoval. Přestože v následném vyjádření již tento svůj postoj popíral a mírnil, nelze samozřejmě vyloučit jeho změnu do budoucna a to třeba i v souvislosti se změnou vlastníka Pozemků. Tvrdit tedy, že požadované věcné břemeno (služebnost) není důvodné

vyvlastnit s ohledem na momentální vyjádření vlastníka Pozemků, opravdu nemá žádnou právní relevanci.

43. Podstatné naopak je, že stavba kanalizace byla postavena a zkolaudována v souladu s veřejnoprávními předpisy v čele se stavebním zákonem (samozřejmě i v důsledku existence shora zmiňované smlouvy o právu provést stavbu uzavřené mezi předchozím vlastníkem Pozemků a žalobcem). V případě stavebního povolení a kolaudačního souhlasu se totiž jedná o správní akty *in rem*, neboť nezavazují pouze jmenovitě uvedené osoby, ale tyto správní akty se vztahují na adresáty v podstatě kvůli jejich vztahu k určité věci, v posuzované věci k nemovitostem (stavba splaškové kanalizace, Pozemky). Na základě shora citovaného stavebního povolení a kolaudačního souhlasu tak žalobci coby vlastníku stavby splaškové kanalizace vzniklo (a trvá) právo umístit a vést tuto stavbu pod Pozemky v souladu s obsahem těchto správních aktů. A to bez ohledu na skutečnost, zda poté došlo (nebo někdy v budoucnu dojde) ke změně vlastníka Pozemků. Ten (jakož i každý další) je povinen tato práva plně respektovat.
44. Nebylo a není tak vůbec nutné, aby pro zisk uvedených oprávnění navrhoval žalobce jejich vyvlastnění dle zákona o vyvlastnění.
45. Pokud jde o otázky týkající se vzájemných práv a povinností mezi vlastníkem stavby kanalizace a vlastníkem pozemku, pod nímž se tato stavba nachází (např. přístup před pozemek ke kanalizaci v důsledku jejích oprav či údržby), žalovaný velmi podrobně a příhodně tuto problematiku popsal a rozebral v bodech 50 až 54 napadeného rozhodnutí. Správně uzavřel, že tyto důvody, pro něž chtěl žalobce také vyvlastnit předmětné věcné břemeno (služebnost), nemohou být důvody vyvlastňovacími shledány, protože vztahy vlastníků uvedených nemovitostí upravuje v podrobnostech § 7 zákona o vodovodech a kanalizacích. S těmito závěry žalovaného krajský soud plně souhlasí, ztotožňuje se s nimi a odkazuje na ně.
46. Na tom nic nemění tvrzení žalobce, který sice tuto skutečnost v žalobě v podstatě uznává, ale namítá, že vzhledem k chování vlastníka Pozemků svá práva v tomto směru uskutečňuje pouze „s nepřiměřenými obtížemi“. Faktické realizace těchto práv je však nutno se domáhat jinými právními instrumenty (jichž si je ostatně žalobce s ohledem na obsah své repliky vědom), nikoliv cestou vyvlastňovacího řízení.
47. Závěr žalovaného, že nebyly naplněny zákonné důvody pro vyvlastnění žalobcem navrhovaného věcného břemene (služebnosti), tak ob stojí.
48. Krajský soud tak shledal žalobu nedůvodnou, a proto mu nezbylo, než ji ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

V. Náklady řízení

49. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 21. ledna 2021

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu